

24.1.2024

ASIA Luonnonsuojelualan rauhoitusmääräyksistä poikkeaminen

HAKIJA [REDACTED]

VIREILLETULO 1.1.2024

HAKEMUS [REDACTED] hakee Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta (ELY-keskukselta) lupaa poiketa Haltialanmetsän luonnonsuojelualan (YSA246207), Haltialan aarnialueen luonnonsuojelualan (YSA012332) sekä Blåbärkärrsbergenin luonnonsuojelualan (YSA014185) rauhoitusmääräyksistä sirittäjien rengastamiseksi ajanjaksolla 15.4.2024–1.9.2026.

Rengastaminen keskittyy keväällä reviiriä pitäviin koiraslintuihin, sekä myöhemmin kesällä pesäpoikasten sekä niiden emojen rengastamiseen. Lisäksi myös juuri pesästä lähteneiden maastopoikasten rengastaminen kuuluu hakemukseen. Sirittäjien rengastus alkaa Etelä-Suomessa toukokuun alussa, tai jopa huhtikuun viimeisinä päivinä, kun ensimmäiset koiraslinnut saapuvat parhaille pesimäpaikoille laulamaan. Silloin koiraita on helpoin saada kiinni houkutusäänen avulla, koska ne puolustavat reviiriä kaikkein voimakkaimmin. Ne myös häiriintyvät rengastuksesta vähiten alkukevästä, ja lentävät heti rengastuksen jälkeen takaisin laulamaan.

Poikasten rengastus pyritään ajoittamaan poikasten ollessa n. 4–5 vrk ikäisiä, jolloin niillä ei ole pakorefleksiä pesästä poistumiseen. Häiriö pesällä pyritään rajaamaan maksimissaan tunnin mittaiseksi, jolloin emoilla on vielä loppupäivä aikaa ruokkia poikasia. Poikasista on hyvin vähän rengaslöytöjä ja niiden pesäpaikkaukkoluudesta ei tiedetä mitään. Samoin pesältä rengastettavista naaraista on hyvin vähän myöhempiä rengaslöytöjä. Aikuisten sirittäjien rengastus onkin erittäin tärkeää, että saadaan selville seuraavina vuosina, palaavatko jo rengastetut emot tai poikaset takaisin populaatioon. Samalla saadaan tärkeää mitta-aineistoa emolintujen painon ja siiven pituuden muutoksista kesän aikana, sekä poikasaineistoa pesäpoikasten kehitymisestä. Poikasaineistolla voidaan esimerkiksi vertailla, onko samanikäisten pesäpoikasten paino pienentynyt vuosien välillä, eli saavatko ne vähemmän ruokaa. Tällainen tieto voi olla tärkeää, kun mietitään taantuvan lajin, kuten sirittäjän, vähentymisen syitä.

Sirittäjän kanta Suomessa on taantuva, ja huippuvuosien isot sirittäjäkeskittymät ovat kadonneet lähes kokonaan Suomesta. Taantumalle ei tiedetä varmoja syitä, mutta hypoteeseja Saharan

laajentumisen ja Suomen metsien rakenteen muutosten vaikutuksista on esitetty. Siksi tutkimustiedon saaminen lajista, kun se on vielä elinvoimainen, on erityisen tärkeää. Sirittäjä on myös suhteellisen runsas Etelä-Suomen parhailla paikoilla, joten siitä on helppo saada paljon tietoa kerralla, niin yksilö- kuin populaatiotasolla.

Haltialan luonnonsuojelualueet ovat yksi pääkaupunkiseudun parhaista ja tiheimmin asutetuista sirittäjäalueista, ja siksi olisikin erityisen tärkeää päästä tutkimaan lajia siellä. Aarnialueen metsät edustavat tyypillisintä ja perinteisintä sirittäjien pesimäbiotooppia. Ydinalueelle palaa siis varmasti samoja lintuja vuodesta toiseen, mikä taas parantaa kontrollien mahdollisuutta. Sirittäjiä on rengastettu edellisinä vuosina Helsingin keskuspuiston eteläosissa, jolloin kontrollien mahdollisuus alueen pohjoisosissa kasvaa, ja saadaan parempi kuva esimerkiksi juuri emojen ja poikasten levittäytymisestä. Jos alueelle saadaan rengastuslupa, se mahdollistaa myös kattavammin koko Helsingin keskuspuiston sirittäjäpopulaation tutkimisen. Toiminnasta ei myöskään aiheudu alueelle tarpeetonta haittaa, sillä hakija liikkuu usein yksin, ja kokeneena metsässä kulkijana hän osaa toimia luonnonsuojelualueella huomaavaisesti. Rengastus ei myöskään vaadi esimerkiksi kasvuston tuhoamista.

ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUKSEN RATKAISU

Uudenmaan ELY-keskus myöntää [REDACTED] luvan poiketa Helsingissä ja Vantaalla sijaitsevien Haltialanmetsän, Haltialan aarnialueen ja Blåbärkärrsbergenin luonnonsuojelualueiden rauhoitusmääräyksistä sirittäjien rengastamiseksi hakemuksen mukaisesti seuraavin ehdoin:

1. Lupa on voimassa 1.9.2026 asti.
2. Lupa koskee myös mahdollisia maastoavustajia. Luvansaaja vastaa siitä, että myös maastoavustajat noudattavat tämän luvan lupaehtoja.
3. Rengastaminen ja luonnonsuojelualueilla liikkuminen tulee toteuttaa siten, ettei vahingoiteta luonnonsuojelualueiden maaperää tai kasvillisuutta, tai aiheuta tarpeetonta häiriötä lajistolle.
4. Pyyntivälineet on poistettava luonnonsuojelualueilta pyyntien päättymisen jälkeen. Luonnonsuojelualueille ei saa jäädä toiminnasta jälkiä tai roskaa.
5. Häiriön kesto yksittäisellä pesäpaikalla ei saa ylittää yhtä tuntia kerrallaan. Pesäpoikasten rengastamista ja emojen pyyntiä pesällä pitää välttää kylmällä säällä ja voimakkaan sateen aikaan.

6. Haltialan aarnialueen luonnonsuojelualueella liikuttaessa on mahdollisuuksien mukaan toimittava huomaamattomasti, jotta toiminta ei kannusta sivullisia poikkeamaan liikkumisrajoituksista.
7. Lintujen rengastaminen luonnonsuojelualueilla edellyttää lisäksi sitä, että rengastajalla on voimassa oleva Luonnontieteellisen keskusmuseon (Luomuksen) myöntämä rengastuslupa, joka myös on pidettävä mukana ja esitettävä pyydettyessä. Rengastuksessa on noudatettava rengastusluvan ehtoja.
8. Tämä lupa tai sen kopio on pidettävä mukana (esim. puhelimessa) luonnonsuojelualueella luvanmukaisia toimenpiteitä suoritettaessa. Lupa on esitettävä pyydettyessä.
9. Raportti luvan käytöstä ja tiedot luonnonsuojelualueilla rengastetuista linnuista on toimitettava Uudenmaan ELY-keskukseen (osoitteeseen: kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi) vuosittain 31.12. mennessä. Raportista tulee käydä ilmi, että raportti liittyy lupaan UUDELY/176/2024.

Perustelut

Haltialanmetsän luonnonsuojelualue (YSA246207) on perustettu Uudenmaan ELY-keskuksen päätöksellä 28.5.2020. Rauhoitusmääräysten mukaan alueella on kielletty mm. maaperän vahingoittaminen ja muuttaminen; puiden, pensaiden tai muiden kasvien ja sienten ja niiden osien ottaminen ja vahingoittaminen; sekä luonnonvaraisten selkärangattomien eläinten pyydystäminen, tappaminen tai häiritseminen ja niiden pesien hävittäminen. Luonnonsuojelualueen perustamisen tarkoituksena on suojella monipuolinen lehtojen ja korprien muodostama kokonaisuus.

Haltialan aarnialueen luonnonsuojelualue (YSA012332) on perustettu Uudenmaan lääninhallituksen päätöksellä 10.5.1984. Rauhoitusmääräysten mukaan alueella on kielletty mm. liikkuminen erikseen osoitettujen reittien ulkopuolella. Alueen rauhoituksen tavoite on alueen säilyttäminen näytteenä luonnontilaisen metsän luontaisesta kehityksestä.

Blåbärkärrsbergenin luonnonsuojelualue (YSA014185) on perustettu Uudenmaan ympäristökeskuksen päätöksellä 2.9.2002. Rauhoitusmääräysten mukaan alueella on kielletty mm. maaperän vahingoittaminen ja muuttaminen; kasvien ja kasvinosien ottaminen; sekä eläinten häiritseminen ja pesien vahingoittaminen. Alueen rauhoituksen tarkoituksena on säilyttää luonnonmukainen kalliometsä-alue.

Luonnonsuojelulain 54 §:n 1 momentin mukaan ELY-keskus voi yksittäistapauksessa myöntää luvan poiketa yksityistä luonnonsuojelu- aluetta koskevista rauhoitusmääräyksistä, jos poikkeaminen ei vaaranna alueen perustamistarkoitusta ja on tarpeen alueen hoidon, käytön tai olemassa olevien yhdyskuntateknisten rakenteiden tai niihin liittyvien laitteiden kunnostamisen taikka tutkimuksen kannalta.

Suunniteltu sirittäjien rengastustoiminta ei ELY-keskuksen näkemyksen mukaan vaikuta haitallisesti luonnonsuojelualueiden perustamis- päätöksissä tarkoitettuihin luontoarvoihin. Toiminta kohdistuu vain paikallistettuihin sirittäjäviireihin eli pienialaisesti alueiden kokoon nähden. Luvanhakija osaa maastokokemuksensa ansiosta toimia ja liikkua luonnossa lintuja tarpeettomasti häiritsemättä. Poikkeaminen ei näin ollen vaaranna alueiden luontoarvoja eikä perustamistarkoitusta.

Häirinnän keston rajoituksella pyritään ehkäisemään ja minimoimaan haittoja sirittäjän pesinnälle ja muulle pesivälle linnustolle.

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Luvanmukaisiin toimenpiteisiin saa ryhtyä päätöksen saavutettua lainvoiman muutoksenhakuajan jälkeen.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Luonnonsuojelulaki (9/2023) 54 §

Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §

KÄSITTELYMAKSU

Maksutta

Valtioneuvoston elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuodelle 2024 antaman asetuksen (1215/2023) mukaan luonnonsuojelua edistävään tutkimustarkoitukseen myönnettävät poikkeukset ja luvat ovat maksuttomia.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös

sähköpostitse:
[REDACTED]

Tiedoksi

sähköpostitse:
Ympäristöministeriön luontoympäristöosasto
Helsingin kaupunki
Vantaan kaupunki
Helsingin seudun lintutieteellinen yhdistys Tringa ry
Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry

- MUUTOKSENHAKU** Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.
- ASIAN KÄSITTELIJÄT** Asian on esitellyt ylitarkastaja William Velmala ja ratkaissut lakimies Tomi Laukka. Päätös on hyväksytty sähköisesti. Merkintä hyväksynnästä on päätöksen viimeisellä sivulla.

Tämä asiakirja UUELY/176/2024 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument UUELY/176/2024 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Velmala William 24.01.2024 12:14

Ratkaisija Laukka Tomi 24.01.2024 12:20

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen saa hakea muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

- Tavallisella kirjeellä toimitetussa tiedoksiannossa vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Asian katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.
- Tavallisena sähköisenä tiedoksiannona toimitetussa tiedoksiannossa asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.
- Todisteellisesti toimitetussa tiedoksiannossa tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksi saaduksi kolmantena päivänä tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.
- Yleistiedoksiannossa tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöstä koskevan ilmoituksen julkaisemisesta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen verkkosivulla.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- valittajan nimi ja kotikunta
- jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on myös tämän nimi ja kotikunta ilmoitettava
- postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava muutoin kuin sähköisesti (sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuumioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja; asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee esittää valtakirja ainoastaan, jos valitusviranomainen niin määrää
- toimitettaessa valituskirjelmä sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta.

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmä on toimitettava **Helsingin hallinto-oikeuden kirjaamoon**. Valituskirjelmän on oltava perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Yksityishenkilöt, yritykset ja yhteisöt voivat lähettää valituskirjelmän hallinto- ja erityistuumioistuinten sähköisessä asiointipalvelussa (<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#>). Valituskirjelmän voi toimittaa perille myös henkilökohtaisesti, lähtein välityksellä, postitse tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuumioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitetun valituskirjelmän on oltava käytettävissä hallinto-oikeuden vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakijalta peritään asian käsittelystä hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 270 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Posti- ja käyntiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Puhelin: asiakaspalvelu/kirjaamo 029 56 42069, vaihe 029 56 42000

Sähköposti: helsinki.hao@oikeus.fi

Faksi: 029 56 42079

Aukioloaika: ma–pe 8.00–16.15

Suoritemaksua koskeva muutoksenhaku

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että julkisoikeudellisesta suoritteesta määrätyn maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia oikaisua Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä.